

LR Valsts kancelejai

**LR Satiksmes Ministram
Anrijam Matīsam**

2015. gada 18. maijs

Nr. 9/15

Par MK noteikumu projektu "Vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam"

Biedrība „Latvijas Ceļu būvētājs” (LCB) vairākkārt sarunās ar Satiksmes ministriju (SM) ir diskutējusi un rakstiski sniegusi priekšlikumus par Ministru kabineta (MK) noteikumu projektu „Vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam” redakciju, īpaši norādot uz šo noteikumu neatbilstību un nesaskaņotību ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem likumdošanas aktiem. Tāpēc esam izbrīnīti, ka Ministru kabineta 2015. gada 19. maija sēdes darba kārtībā ir 2.5. punkts par MK noteikumu projektu „Vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam”, lai gan ar Satiksmes ministriju (SM) tika runāts, ka noteikumu projekts tiks iepriekš saskaņots ar ceļu un tiltu būvniecības nozari. Biedrība LCB kategoriski iebilst pret SM praksi nopietnus nozares reglamentējošus normatīvo aktu projektus virzīt skatīšanai MK bez saskaņošanas ar attiecīgās nozares sabiedriskajām organizācijām.

Uzskatām, ka MK noteikumi pašreizējā formātā ir zaudējuši gan loģisku, gan juridisku pamatojumu.

MK noteikumu bezjēdzību pašreizējā formātā pamatojam ar sekojošiem argumentiem:

1. Šo noteikumu pieņemšanas nepieciešamība ir noteikta ar izmaiņām likumā „Par Autoceļiem” 2013. gada 6. novembrī - tātad pirms spēkā stājās jaunais Būvniecības likums un ar to saistītie Vispārīgie būvnoteikumi (2014. gada 1. oktobrī) un Būvniecības likuma 5. pantā atrunātie Speciālie noteikumi autoceļiem un ielām (2014. gada 14. oktobrī).

1.1. Šajos speciālajos MK noteikumos, kuri attiecas uz VISIEM valstī esošajiem ceļiem, ne tikai Valstij piederošiem - atbilstoši būvniecības likumam jau ir noteiktas būvdarbu izpildes prasības:

- a) būvniecības procesa kārtība, būvniecības procesā iesaistītās institūcijas un atbildīgie būvspeciālisti,
- b) būvniecības procesam nepieciešamie dokumenti un to saturs,
- c) būvatļaujā, apliecinājuma kartē un paskaidrojuma rakstā iekļaujамie nosacījumi,
- d) gadījumi, kad nepieciešama sabiedrības informēšana par būvniecības ieceri, un šādas informēšanas kārtība,
- e) atkāpju saskaņošanas kārtība,

Biedrība “Latvijas ceļu būvētājs”

Brīvības gatve 202 / Rīga / Latvija / LV-1039 / lcb@lcb.lv / www.lcb.lv

Reģ. Nr. 40008081902 / a/s “SEB Banka” / Konta numurs: LV05UNLA0050004359650 / Kods: UNLALV2X

- f) būvprojekta ekspertīzes apjoms,
- g) par būvniecības procesa kontroli un tiesiskumu atbildīgā institūcija,
- h) būves konservācijas kārtība,
- i) būves novietojuma uzmērījumu veikšanas kārtība un kārtība, kādā būve pieņemama ekspluatācijā,
- j) būvdarbu garantijas termiņi pēc būves pieņemšanas ekspluatācijā;

1.2. Secīgi, attiecībā uz kvalitātes prasībām – tās vairākkārtīgi un dažādos aspektos arī ir noteiktas gan Vispārīgajos, gan Speciālajos būvnoteikumos:

Piemēram:

Vispārīgie būvnoteikumi

2.3. punkts: būvdarbu vadītājs – būvspeciālists, kuru iecel galvenais būvdarbu veicējs vai atsevišķo būvdarbu veicējs un kura pienākums ir nodrošināt būvdarbu kvalitātvu izpildi atbilstoši būvprojektam, kā arī ievērot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas.

2.14. punkts: **būvuzraudzības plāns – būvdarbu kvalitātes uzraudzības plāns**, kas izstrādāts, pamatojoties uz darbu veikšanas projektu, un nosaka būvuzrauga obligāti veicamās pārbaudes un galvenos būvdarbu posmus.

95. punkts: Būvdarbus veic sertificēta atbildīgā būvdarbu vadītāja vadībā, ko iecel galvenais būvdarbu veicējs. Atsevišķos būvdarbus uz līguma pamata var veikt atsevišķu būvdarbu veicējs, kurš iecel būvdarbu vadītāju konkrētu būvdarbu veikšanai. **Būvdarbu vadītājs nodrošina konkrētā darba kvalitāti atbilstoši būvprojektam, kā arī ievērojot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas.** Galvenais būvdarbu veicējs nav tiesīgs nodot būvdarbu veicējam visu būvdarbu izpildi kopumā.

99. punkts: Atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākums ir nodrošināt kvalitatīvu būvdarbu veikšanu atbilstoši būvprojektam un darbu veikšanas projektam, kā arī ievērojot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas. **Būvdarbu kvalitātei ir jāatbilst Latvijas būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.**

100. punkts: Atbildīgajam būvdarbu vadītājam ir šādi pienākumi:

100.5. **ievērot būvdarbu secību un kvalitātes atbilstību būvprojektam**, darbu organizācijas projektam un darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, vides aizsardzību, darba aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošos normatīvos aktus;

100.7. **izdarīt ierakstus būvdarbu žurnālā par veiktajiem būvdarbiem, iebūvētajiem būvizstrādājumiem un darbu kvalitāti.**

119. punkts: Būvuzraudzība neatbrīvo būvdarbu veicēju no atbildības par būvdarbu kvalitāti, atbilstību būvprojektam un būvniecību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.

125. punkts: Būvuzraugam ir šādi pienākumi:

125.5. **pārbaudīt būvdarbu secības un kvalitātes atbilstību būvprojektam**, darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, darba aizsardzību, vides aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;

125.12. **piedalīties būvkonstrukciju, segto darbu un citu izpildīto būvdarbu pieņemšanā; tai skaitā kontrolēt darbu izpildes kvalitāti.**

126. punkts: Būvuzraugam ir šādas tiesības:

126.2. **pieprasīt uzbūvēto konstrukciju un segto darbu atsegšanu, ja turpmākā darbu izpildes procesā rodas pamatotas šaubas par kāda darba izpildes kvalitāti un atbilstību būvprojektam.**

127. punkts: Būvuzraudzības plānā, ņemot vērā būves specifiku, sākotnēji ietver šādu informāciju:

127.3. **būvdarbu stadijas, kuras ir jāfiksē vizuāli (piemēram, fotogrāfijā), lai pārliecinātos par būvdarbu kvalitāti.**

129. punkts: Būvuzraugs pirms būves nodošanas ekspluatācijā iesniedz pasūtītājam un būvvaldei vai birojam pārskatu par būvuzraudzības plānā norādīto pasākumu savlaicīgu izpildi un apliecina, ka būve ir uzbūvēta atbilstoši būvdarbu kvalitātes prasībām un normatīvajiem aktiem.

I. Būvdarbu žurnāla saturs

1. Būvdarbu žurnāls uzskatāms par pirmo izpildes dokumentu, kurš atspoguļo darba gaitu būvobjektā no sākuma līdz nodošanai ekspluatācijā (darba organizāciju, apstākļus, termiņus, būvdarbu kvalitāti u. c.).

Autoceļu un ielu būvnoteikumi

34. punkts: Pasūtītājs vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajos gadījumos būvdarbu kvalitātes kontrolei pieaicina būvuzraugu. Būvuzraudzību veic pasūtītāja nolīgts būvuzraugs. Būvuzraudzības veikšanas kārtība un apjoms ir noteikts būvuzraudzības līgumā, ievērojot vispārīgajos būvnoteikumos noteikto.

41. punkts Par būvdarbu kvalitāti ir atbildīgs būvdarbu veicējs. **Būvdarbu kvalitāte nedrīkst būt zemāka par Latvijas būvnormatīvos, attiecīgajos standartos, apbūves noteikumos un citos normatīvajos aktos vai būvdarbu līgumā noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.**

2. VAS „Latvijas Valsts ceļi” (LVC) personā, kā pasūtītājs, attiecinot uz savā atbildībā esošajiem ceļiem, jau ir pieņēmusi „Ceļu specifikācijas 2014” kā normatīvo dokumentu, kurā ir noteiktas tieši tehniskās prasības, lai nodrošinātu Kvalitatīvu ceļu uzbūvēšanu vai remontu.

Norādām, ka augšminētajā MK noteikumu projektā un to pielikumos faktiski tiek vienkārši atkārtoti šo Autoceļu specifikāciju punkti (piemēram, lūdzu skatīt LVC interneta vietnē attiecīgos punktus „Ceļu specifikācijās 2014” sekojošajā interneta adresē:

http://lvceļi.lv/files/Specifikācijas/Konsolidetas_Celu_specifikācijas_2014.pdf)

Šādu tehnisku nosacījumu vienkārša “pārlikšana” uz MK noteikumiem patiesībā vienlaikus pārliet arī atbildību uz Ministru kabineta locekļiem par katru tehniskā rakstura Koeficientu un robežvērtību tabulu šajos noteikumos ar sekojošām konsekvencēm:

- gan pasūtītāja, gan būvuzraudzības, gan būvnieku pārstāvji varēs mierīgi ņemt no sevis atbildību neparedzētos gadījumos, kad nepieciešami īpaši inženiertehniski risinājumi, lai sasniegtu kvalitatīvu rezultātu – jo būs jābūvē pēc MK Noteikumiem.
- Tehniskajos noteikumos - Autoceļu specifikācijās, nemainot augšminētos MK noteikumus, nav iespējams iekļaut nekādas Inovatīvas izmaiņas, līdz ar ko nav jēga uzturēt LVC Kompetences centra Pētījumu nodaļu.

3. LCB ir vairākkārtīgi arī norādījusi uz nepieciešamību izvērtēt likumdošanu nozarē, lai tajā ietvertie jautājumi gan par nodokļu iekasēšanu, gan par ceļu tīklu piederības objektīvo nepieciešamību, u.c. būtu visiem saprotama un pārskatāma.

Latvijā bez 20 093 km Valstij piederošo ceļu ir arī 53 182 km Pašvaldībām, komersantiem un privātpersonām piederošu ceļu, kuri pārsvarā ir vēl sliktākā stāvoklī kā valsts ceļi. Taču vienota risinājuma par šo ceļu sakārtošanu vispār nav.

Tāpēc uzskatām, ka brīdī, kad līdz ar Speciālo būvnoteikumu autoceļiem un ielām pieņemšanu, beidzot ir uzsācies process, ar kura palīdzību varam uz Valstī esošo ceļu tīklu skatīties vienoti. Šāda īpaši izceltu MK Noteikumu veidošana tikai Valsts ceļu tīklam ir bezatbildīga. Jaunpieņemtiem likumdošanas aktiem ceļu nozarē, atbilstoši Būvniecības likuma prasībām, būtu jābūt tādiem, kas ir attiecināmi uz visiem ceļiem, neatkarīgi no

īpašuma formas.

LCB uzskata, ka izeju no juridiskā strupceļa varētu rast, veicot izmaiņas likumā „Par Autoceļiem”, grozot likuma 25. panta 1¹ punktu un papildinot 25. panta (2) daļu.

LCB atkārtoti lūdz veikt izmaiņas likumā „Par Autoceļiem”:

- **izņemot no tā 25. panta (1¹): Ministru kabinets nosaka vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam.**

25. panta (2) daļas pašreizējā redakcija:

Valsts autoceļu būvprojektu ekspertīzi veic Būvniecības likumā noteiktajā kārtībā.

LCB piedāvātā redakcija 25. panta (2) daļai:

Valsts autoceļu projektēšanu, būvprojektu ekspertīzi, būvuzraudzību, autoruzraudzību un būvniecību veic Būvniecības likumā noteiktajā kārtībā.

4. Ja Ministru kabinets tomēr izvēlas turpināt šo nekonsekvento un absurdo noteikumu virzības ceļu, tad lūdzam piedāvātā MK noteikumu un to pielikumu projektā veikt sekojošus labojumus:

4.1. Papildināt MK noteikumu projekta “Vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam” pielikumu Nr. 1 ar punktu Nr. 31: Pasūtītājam ir tiesības noteikt no vispārīgajās kvalitātes prasībām atšķirīgas kvalitātes prasības katram konkrētam autoceļa vai ielas posmam atkarībā no pasūtītāja rīcībā esošā budžeta, autoceļu konstruktīvo kārtu nolietojuma pakāpes, būvprojektā piedāvātā konstruktīvā risinājuma un darbu izpildes tehnoloģijas, atspoguļojot šīs atšķirības katra konkrētā būvprojekta specifiskajās (ietverot ceļa segas konstrukcijas aprēķinu).

4.2. Papildināt MK noteikumu projekta “Vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam” pielikumu Nr. 2 ar punktu Nr. 10: Pasūtītājam ir tiesības noteikt no vispārīgajās kvalitātes prasībām atšķirīgas kvalitātes prasības katram konkrētam autoceļa vai ielas posmam atkarībā no pasūtītāja rīcībā esošā budžeta, autoceļu konstruktīvo kārtu nolietojuma pakāpes, būvprojektā piedāvātā konstruktīvā risinājuma un darbu izpildes tehnoloģijas, atspoguļojot šīs atšķirības katra konkrētā būvprojekta specifiskajās (ietverot ceļa segas konstrukcijas aprēķinu).

4.3. Papildināt Par MK noteikumu projekta “Vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam” pielikumu Nr. 3 ar punktu Nr. 9: Pasūtītājam ir tiesības noteikt no vispārīgajās kvalitātes prasībām atšķirīgas kvalitātes prasības katram konkrētam autoceļa vai ielas posmam atkarībā no pasūtītāja rīcībā esošā budžeta, autoceļu konstruktīvo kārtu nolietojuma pakāpes, būvprojektā piedāvātā konstruktīvā risinājuma un darbu izpildes tehnoloģijas, atspoguļojot šīs atšķirības katra konkrētā būvprojekta specifiskajās (ietverot ceļa segas konstrukcijas aprēķinu).

4.4. Papildināt Par MK noteikumu projekta “Vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam” pielikumu Nr. 4 ar punktu Nr. 9:

Pasūtītājam ir tiesības noteikt no vispārīgajās kvalitātes prasībām atšķirīgas kvalitātes prasības katram konkrētam autoceļam vai ielas posmam atkarībā no pasūtītāja rīcībā esošā budžeta, autoceļu konstruktīvo kārtu nolietojuma pakāpes, būvprojektā piedāvātā konstruktīvā risinājuma un darbu izpildes tehnoloģijas, atspoguļojot šīs atšķirības katrā konkrētā būvprojekta specifikācijās (ietverot ceļa segas konstrukcijas aprēķinu).

4.5. Papildināt MK noteikumu projekta “Vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam” pielikumu Nr. 5 ar punktu Nr. 8:
Pasūtītājam ir tiesības noteikt no vispārīgajās kvalitātes prasībām atšķirīgas kvalitātes prasības katram konkrētam autoceļam vai ielas posmam atkarībā no pasūtītāja rīcībā esošā budžeta, autoceļu konstruktīvo kārtu nolietojuma pakāpes, būvprojektā piedāvātā konstruktīvā risinājuma un darbu izpildes tehnoloģijas, atspoguļojot šīs atšķirības katrā konkrētā būvprojekta specifikācijās (ietverot ceļa segas konstrukcijas aprēķinu).

4.6. Papildināt MK noteikumu projekta “Vispārīgās valsts autoceļu būvdarbu izpildes un kvalitātes prasības atbilstoši autoceļu noslogojumam” pielikumu Nr. 6 ar punktu Nr. 8:
Pasūtītājam ir tiesības noteikt no vispārīgajās kvalitātes prasībām atšķirīgas kvalitātes prasības katram konkrētam autoceļam vai ielas posmam atkarībā no pasūtītāja rīcībā esošā budžeta, autoceļu konstruktīvo kārtu nolietojuma pakāpes, būvprojektā piedāvātā konstruktīvā risinājuma un darbu izpildes tehnoloģijas, atspoguļojot šīs atšķirības katrā konkrētā būvprojekta specifikācijās (ietverot ceļa segas konstrukcijas aprēķinu).

Ar cieņu,

Zigmārs Brūnavs
Biedrības „Latvijas ceļu būvētājs”
Izpilddirektors